

3^ο Γενικό Λύκειο Θήβας
Σχολικό Έτος: 2013-2014

**‘Γλωσσομάθεια: «ομιλείτε» ελληνικά ή/και
ξένες γλώσσες’**

Τάξη: Α Λυκείου

Α τετράμηνο

Συγγραφική Ομάδα:

Αβράμπου Χρυσάνθη

Αλχαζίδη Βασιλική

Αχμετάη Ολγκέρτα

Δραγανούδης Βασίλειος

Ζορμπάς Δημήτριος

Ίβανετς Μάριαν

Καραγιάννη Ευαγγελία

Κατσέλης Παρασκευάς

Μποττώνη Αγγελική

Ντάκο Φωτεινή

Παναβίγια Κλέιντα

Πανουσάκη Ευγενία

Παπανικολάου Όλγα

Σταυρίδης Ιωάννης

Χαντρόι Δήμητρα

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Δουκίδου Άννα (ΠΕ 06)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στόχοι Εργασίας.....	3
A. Η σημασία της γλωσσομάθειας σήμερα.....	4
Ορισμός γλωσσομάθειας.....	5
Η σημασία της γλωσσομάθειας.....	5
Η Αγγλική γλώσσα.....	8
Η ιστορία της Αγγλικής.....	8
Το αγγλικό αλφάβητο.....	9
Πλεονεκτήματα της γνώσης των Αγγλικών.....	9
Η ένταξη στο κοινωνικό σύνολο με τη γλωσσομάθεια.....	10
Ευρωπαϊκή Ένωση και γλωσσικές κοινότητες.....	11
Συμπεράσματα.....	13
 B. Η επίδραση της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην ελληνική γλώσσα.....	14
Πρόλογος.....	15
Γλώσσα και Πολιτισμός.....	15
Ελληνική γλώσσα και γλωσσομάθεια.....	16
Greeklish.....	17
Επίλογος.....	18
 Γ. Η γλωσσομάθεια στο ελληνικό σχολείο.....	19
Πρόλογος.....	20
Ο σκοπός της μάθησης ξένων γλωσσών στο σχολείο.....	21
Η ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική στη Ελλάδα.....	23

Οι ικανότητες χειρισμού με βάση τα επίπεδα γλωσσομάθειας.....	27
Συμπεράσματα.....	29
Δ. Ερωτηματολόγιο.....	32
Η δική μας έρευνα.....	34
Βιβλιογραφία-ιστοσελίδες.....	43

ΣΤΟΧΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η γλωσσομάθεια αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης πραγματικότητας. Σε ένα μεγάλο βαθμό καθορίζει και την δική μας καθημερινότητα, καθώς οι έφηβοι κατεξοχήν εμπλέκονται στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών.

Ξεκινήσαμε την εργασία μας μελετώντας τη σημασία της γλωσσομάθειας στην σύγχρονη πραγματικότητα και αναλύοντας την πολύπλευρη αξία της. Θα αναφερθούμε συγκεκριμένα στη χρήση της Αγγλικής γλώσσας, ως την πιο διαδεδομένη γλώσσα εκμάθησης μετά τη μητρική, αλλά και στη σημασία που έχει η γλωσσομάθεια για την ένταξη των αλλόγλωσσων ατόμων σε ένα κοινωνικό σύνολο. Θα μελετήσουμε την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στη γλωσσομάθεια, καθώς είναι σημαντικός παράγοντας διαμόρφωσης των εθνικών πολιτικών.

Στη συνέχεια, θα αναφερθούμε στους πιθανούς κινδύνους από την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Συγκεκριμένα, θα μελετήσουμε τους κινδύνους για την ελληνική γλώσσα κα πολιτισμό.

Το τρίτο κομμάτι της εργασίας μας θα είναι αφιερωμένο στην ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική της χώρας μας. Θα προσπαθήσουμε να βρούμε απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Ποιος είναι ο σκοπός της γλωσσομάθειας; Ποια είναι η ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα και πώς συμβάλλει στην εκμάθηση ξένων γλωσσών; Ποια κριτήρια καθορίζουν τα επίπεδα της γλωσσομάθειας;

Τέλος, θα επιχειρήσουμε να διεξάγουμε μία έρευνα για τα θέματα που σχετίζονται με τη γλωσσομάθεια και τους εφήβους, ώστε να εξάγουμε τα δικά μας συμπεράσματα.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

ΣΗΜΕΡΑ

Αχμετάη Ολγκέρτα
Μποτοώνη Αγγελική
Παναβίγια Κλέιντα
Παπανικολάου Όλγα

1.1. Ορισμός γλωσσομάθειας

Γλωσσομάθεια είναι η γνώση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών. Κάποιος γνωρίζει καλά μία ξένη γλώσσα σύμφωνα: α) με τον κύριο συντακτικό της, β) γνωρίζει τους ιδιωτισμούς της, γ) την προφέρει τόσο καλά σαν να είναι η μητρική του γλώσσα και δ) την χειρίζεται με άνεση για να ικανοποιήσει πρακτικές και επαγγελματικές αναζητήσεις.

1.2 . Η σημασία της γλωσσομάθειας

Η σημασία που έχει η γλωσσομάθεια, το να μαθαίνει δηλαδή κανείς μαζί με την δική του και περισσότερες ξένες γλώσσες, ειδικά στα χρόνια που ετοιμάζεται για την μελλοντική του ζωή, είναι πολύ μεγάλη, σχεδόν αυτονόητη, ιδίως σε μια εποχή που η σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία έχει τόσες απαιτήσεις.

Αρχικά, η γλωσσομάθεια είναι απαραίτητη διότι το επιβάλλουν λόγοι πολιτικοί αφού είναι γνωστή η επικράτηση του διεθνισμού και της παγκοσμιοποίησης, η διεύρυνση της δημοκρατίας και η δημιουργία παγκόσμιων οργανισμών και κινήματων πολιτικής πίεσης. Επίσης η ανάγκη υπεράσπισης και προβολής των εθνικών θεμάτων σε διεθνείς οργανισμούς και συνέδρια από τους πολιτικούς ηγέτες ή τους διπλωμάτες καθιστά τη γλωσσομάθεια αναγκαία.

Με την γλωσσομάθεια ευνοείται και η επικοινωνία των λαών. Γνωρίζουμε και κατανοούμε τον τρόπο σκέψης και την κουλτούρα άλλων λαών. Έτσι απαλλασσόμαστε από προκαταλήψεις και στερεότυπα. Μπορούμε να αντλήσουμε θετικά πρότυπα και πολιτιστικά στοιχεία και αφομοιώνοντάς τα να καλύψουμε τις δικές μας ανάγκες. Παράλληλα τίθενται οι βάσεις για γόνιμη επαφή μεταξύ των λαών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κοινά

προβλήματα και να επιτευχθεί ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων σε ένα κλίμα αλληλεγγύης. Επιπλέον, η γνώση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών αποτελεί εφόδιο για την επαγγελματική αποκατάσταση και ανέλιξη του ατόμου. Στα περισσότερα επαγγέλματα η επαρκής γνώση μίας ή και περισσότερων ξένων γλωσσών θεωρείται αναγκαία. Επίσης τα άτομα μπορούν να αναζητήσουν εργασία σε όποια χώρα επιθυμούν αρκεί να γνωρίζουν τη γλώσσα που μιλιέται εκεί, γεγονός που τους δίνει ένα πλεονέκτημα έναντι της ανεργίας.

Επίσης, υπάρχουν λόγοι κοινωνικοί, όπως ο τουρισμός που αποτελεί στις μέρες μας ευρύτατα διαδεδομένο τρόπο ψυχαγωγίας αλλά και τον βασικό οικονομικό πόρο για την χώρα μας. Ακόμη, σημαντικός κοινωνικός λόγος είναι η ανάγκη επικοινωνίας και ανάπτυξης των σχέσεων με άλλους λαούς αλλά και η κατανόηση του τρόπου ζωής και της σκέψης τους. Τα σύνορα έχουν καταλυθεί και η άμεση αλληλεπίδραση του τρόπου ζωής, προσδιορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την τεχνολογία.

Ακόμη, με την γλωσσομάθεια διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες του ατόμου. Καταρχάς έρχεται σε επαφή με τον πολιτισμό άλλων λαών, την τέχνη, την επιστήμη κ.λπ., εμπλουτίζοντας έτσι τις γνώσεις του.

Παράλληλα κινητοποιείται η σκέψη του και δέχεται ερεθίσματα για προβληματισμό πάνω σε ποικίλα ζητήματα της ζωής. Για όσους σπουδάζουν είναι αναγκαίο εφόδιο προκειμένου να εμβαθύνουν τις σπουδές τους με την συμβολή της παγκόσμιας βιβλιογραφίας αλλά και να συμμετέχουν σε σεμινάρια ή ακόμη και να φοιτήσουν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Τέλος, γνωρίζοντας ότι κάθε γλώσσα αποτελεί μια διαφορετική ματιά στον κόσμο, με την γλωσσομάθεια τα άτομα διευρύνουν την οπτική τους και αποκτούν έναν διαφορετικό τρόπο αντίληψης και κατανόησης της πραγματικότητας.

Η κατοχή μιας ξένης γλώσσας μας βοηθά να γνωρίσουμε και να εμβαθύνουμε περισσότερο στη δική μας γλώσσα. Μέσα από την σύγκριση των δύο γλωσσών, της δικής μας και της ξένης, αντιλαμβανόμαστε την ιδιαιτερότητα της εθνικής μας γλώσσας, τη δομή της, τα ιδιωματικά της στοιχεία και κατ' επέκταση αναγνωρίζουμε την ιδιαιτερότητα του πολιτισμού μας.

Τέλος, ο σύγχρονος τρόπος ζωής, που χαρακτηρίζεται από την

ανάπτυξη της τεχνολογίας, καθιστά αναγκαία τη γλωσσομάθεια. Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του Διαδικτύου, η κατανόηση πλήθους τεχνολογικών επιτευγμάτων είναι πιο εύκολη για τον γλωσσομαθή, παρά για τον άνθρωπο που περιορίζεται στη γνώση της μητρικής του γλώσσας.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν πως στη σύγχρονη εποχή η γνώση μιας ή περισσοτέρων ξένων γλωσσών είναι αναγκαία προκειμένου τα άτομα να διευρύνουν τους ορίζοντες τους και να καλλιεργηθούν ολόπλευρα.

Τα παραπάνω πιστοποιούνται και από το κείμενο του Κ. Παλαμά ο οποίος καταδεικνύει την σημασία της γλωσσομάθειας η οποία είχε γίνει αντιληπτή από τον περασμένο αιώνα και το είχαν συνειδητοποιήσει πνευματικοί και λόγιοι άνθρωποι από τότε :

<<Θα μου ειπήτε. 'Και πώς! Μας είναι τόσο χρήσιμες, και τόσο ευεργετικές οι ξένες γλώσσες. Η γλωσσομάθεια, το ασφαλισμένον όργανο το κυριότατο για να μας φέρη προς τον πολιτισμό, για να μας γνωρίσει τη σοφία!'.>

Μεγάλην ανακάλυψη εκάματε! Η γλωσσομάθεια σ' εμάς, εδώ, σ' έναν Έλληνα, μπορεί να είναι κάτι ασύγκριτα πιο σημαντικό, παρ' όσο θα είναι σε έναν άγγλο, σ' έναν γερμανό. Γιατί ένας άγγλος, λ.χ. φορεί κορώνα του ασάλευτη τον πολιτισμό του έθνους του, το δικό του πολιτισμό, τον πολιτισμό που κάνει να φτάνει η δύναμη του αγγλικού λαού ως τα τετραπέρατα του κόσμου, και να ομιλείται η γλώσσα του από εκατομμύρια εκατοντάδες(...) >> Κ. Παλαμάς, Άπαντα, Τόμος 16ος

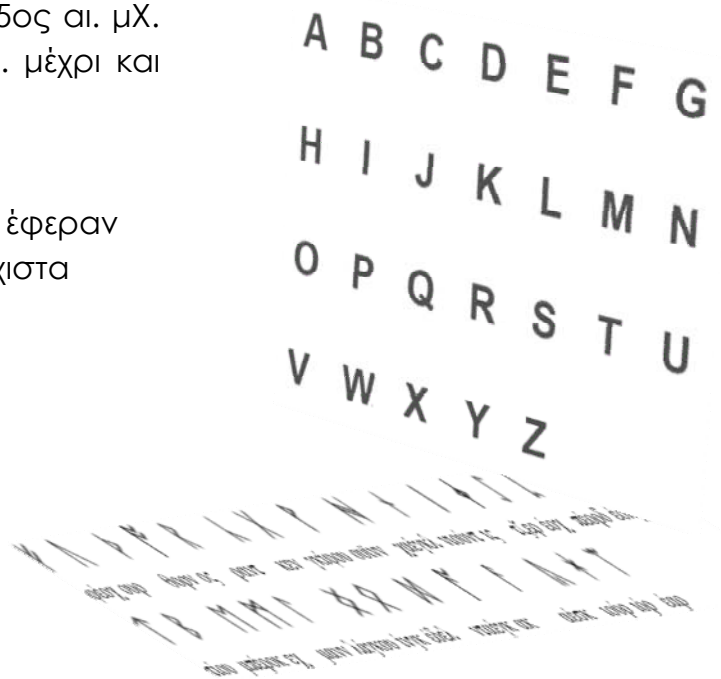
2. Η αγγλική γλώσσα

2.1. Η ιστορία της αγγλικής

Η αγγλική γλώσσα διαμορφώνεται περίπου τον 5ο αιώνα μΧ. στην Αγγλία μετά την αποχώρηση των Ρωμαίων και με την εισβολή στη Μεγάλη Βρετανία των γερμανικών φυλών των Άγγλων, από τους οποίους πήρε και το όνομά της, των Σαξόνων και των Γιουτών. Πριν τον ερχομό τους σε όλο το νησί μιλιούνταν κελτικές γλώσσες οι οποίες άρχισαν να υποχωρούν και σταδιακά αντικαταστάθηκαν στα περισσότερα μέρη από την αναδιαμορφωθείσα γλώσσα, τα αγγλικά. Η γλώσσα χωρίζεται σε τρεις μεγάλες ιστορικές περιόδους:

- Παλαιά αγγλικά 5ος αι. – 11ος αι. μΧ.
- Μέσα αγγλικά 11ος αι. – 15ος αι. μΧ.
- Σύγχρονα αγγλικά 15ος αι. μέχρι και σήμερα

Οι αγγλοσαξονικές γλώσσες που έφεραν μαζί τους τα γερμανικά φύλα ελάχιστα επηρεάστηκαν από τις κελτικές παρ' όλο που βρίσκονταν δίπλα τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Αυτό οφείλεται ίσως στην μεγάλη εχθρότητα των Αγγλοσαξόνων προς τους ντόπιους Κέλτες τους οποίους εξόντωναν σχεδόν συστηματικά. Εξαιτίας αυτών των διωγμών οι Κέλτες αποσύρθηκαν σε ορεινές περιοχές, όπως αυτές της Ουαλίας και Σκωτίας όπου κελτικές γλώσσες επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας. Άλλοι κελτόφωνοι μετοίκησαν εκδιωγμένοι στην περιοχή της Βρετάνης, στο βορειοδυτικό άκρο της σημερινής Γαλλίας όπου μιλιούνται μέχρι τις μέρες μας τα Βρετονικά. Σταθμός στην ιστορία της αγγλικής γλώσσας ήταν η κατάκτηση της Αγγλίας

από τους γαλλόφωνους Νορμανδούς από τη βόρεια Γαλλία. Ο αριθμός των γαλλικών λατινογενών λέξεων που εισήλθαν στα αγγλικά ήταν τέτοιος σε αριθμό ώστε να φαίνονται σαν λατινογενής γλώσσα.

Από τον 15ο αιώνα και μετά τα αγγλικά συνέχισαν να δανείζονται και να απορροφούν εκατοντάδες λέξεις από τα ελληνικά και τα λατινικά κυρίως αλλά και από πλήθος άλλες γλώσσες όπως αφρικανικές, ινδιάνικες, σλαβικές με συνέπεια η αγγλική γλώσσα σήμερα να είναι μια από τις πιο πλούσιες σε λεξιλόγιο.

Στην ουσία τα αγγλικά έχουν ως πυρήνα ένα βασικό γερμανικό λεξιλόγιο ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του λεξιλογίου αποτελείται περισσότερο από λατινικές και λιγότερο από ελληνικές λέξεις. Γλωσσολογικά κατατάσσεται στις δυτικές γερμανικές γλώσσες με πιο συγγενική τα ολλανδικά.

Σήμερα τα αγγλικά είναι η διεθνής γλώσσα του εμπορίου, των επιστημών, της διπλωματίας και πολλών άλλων τομέων. Η αγγλική είναι η πρώτη στην ιστορία πραγματική παγκόσμια LINGUA FRANCA (διεθνής γλώσσα συνεννόησης).

2.2. Το αγγλικό αλφάβητο

Αρχικά τα αγγλικά γράφονταν στο ρουνικό φούθορκ αλλά αργότερα υιοθετήθηκε μια παραλλαγή του λατινικού αλφαβήτου η οποία χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζεται στο διάβασμα αφού τα γράμματα προφέρονται διαφορετικά σε κάθε λέξη και ο μόνος τρόπος που υπάρχει για να ξέρουμε πώς αυτή διαβάζεται είναι να απομνημονεύσουμε την προφορά της.

2.3. Τα πλεονεκτήματα στις μέρες μας για κάποιον που μιλάει αγγλικά

Στην σύγχρονη εποχή η αγγλική γλώσσα έχει καθιερωθεί ως μια από τις κυριότερες γλώσσες επικοινωνίας στις χώρες της Ευρώπης αλλά και σε άλλες ηπείρους. Είναι ένας από τους λόγους που περίπου 1,5 δισεκατομμύριο άνθρωποι μιλάνε αγγλικά και περίπου 1 δισεκατομμύριο

μαθαίνουν την γλώσσα. Η αγγλική γλώσσα θεωρείται απαραίτητη, σε χώρες που δεν είναι επίσημη γλώσσα, και είναι μια προϋπόθεση για την εύρεση δουλειάς.

Επίσης, γνωρίζοντας την γλώσσα της αγγλικής μπορεί να δοθεί η ευκαιρία σε κάποιον να ταξιδέψει σε διάφορες ξενόγλωσσες χώρες κάνοντας ευκολότερη την επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων που μιλούν διαφορετική γλώσσα. Μπορεί να βοηθήσει τους φοιτητές που επιθυμούν να σπουδάσουν σε ξένη χώρα. Ακόμα στην σημερινή εποχή που το Διαδίκτυο παίζει σημαντικό ρολό είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το 80% των ιστοσελίδων είναι σε αγγλική γλώσσα. Επιπλέον, χρησιμοποιείται σε διάφορα επαγγέλματα, ειδικά στον τομέα της πληροφορικής, γιατί πολλά από τα προγράμματα είναι σε κάποια ξένη γλώσσα, ειδικότερα στην αγγλική. Αλλά επίσης, σε επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο το εμπόριο, όχι μονό σε περιοχές της χώρας τους αλλά και σε άλλες ξενόγλωσσες χώρες, μπορούν τα στελέχη τους να επικοινωνούν γνωρίζοντας αγγλικά.

Τέλος, υπάρχουν και άλλοι λόγοι που χρησιμοποιούμε τα αγγλικά και αυτοί είναι κυρίως ψυχαγωγικοί. Η γνώση της Αγγλικής μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση της υπόθεσης των ξένων ταινιών και τα λόγια τραγουδιών καθώς και να μας δώσει την ευκαιρία να διαβάσουμε ξενόγλωσσα λογοτεχνικά βιβλία.

3. Η ένταξη του ανθρώπου σε ένα κοινωνικό σύνολο με τη βοήθεια της γλωσσομάθειας

Η ένταξη των αλλόγλωσσων ανθρώπων σε ένα κοινωνικό σύνολο είναι αρκετά δύσκολη διαδικασία. Μαθαίνοντας μια άλλη γλώσσα εκτός από την μητρική τους, τους δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους, που μετανάστευσαν για ένα καλύτερο αύριο, να επικοινωνήσουν διότι μόνο με την απαραίτητη γνώση της γλώσσας ο κόσμος έχει μια οικονομική εξασφάλιση. Είναι πολύ σημαντικό αλλά και ταυτόχρονα περίεργο να μιλάνε μια διαφορετική γλώσσα εκτός από την μητρική τους. Ξεκινάνε από την αρχή, από το μηδέν, για να μπορέσουν να ενταχθούν στο κλίμα της εκμάθησης της όσο καλύτερα μπορούν. Αυτό μπορεί να έχει πολλά αρνητικά επειδή στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν μια ξένη γλώσσα και ένα νέο αλφάβητο κινδυνεύουν να ξεχάσουν την μητρική τους γλώσσα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αποξένωση από την μητρική γλώσσα των παιδιών που μεγαλώνουν στη χώρα ένταξής τους. Επίσης, ειδικά ο έφηβος στην διάρκεια μιας καθημερινής συζήτησης μπορεί χωρίς να το θέλει να μπερδευτεί και να

εκφραστεί με λέξεις από την μητρική του γλώσσα και αυτό να έχει ως συνέπεια να δεχτεί την κοροϊδία της παρέας του ή την αποξένωσή του από αυτήν.

Τέλος, συμπεραίνουμε πως με την βοήθεια της γλωσσομάθειας όλοι οι άνθρωποι μπορούν να βρουν δουλειά. Εκτός αυτού έχουν την ευκαιρία να ενταχθούν σε κάθε λογής κοινωνικές δραστηριότητες, αποφεύγοντας έτσι τα συναισθήματα της αποξένωσης και της μοναξιάς.

4. Η ευρωπαϊκή ένωση και οι γλωσσικές της κοινότητες

Η ευρωπαϊκή ένωση διαθέτει περισσότερες από 60 αυτόχθονες περιφερειακές και μειονοτικές γλωσσικές κοινότητες, τις οποίες χρησιμοποιούν τακτικά 40 εκατομμύρια άτομα. Πολλές χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης χρησιμοποιούν για ορισμό της γλώσσας αυτόν που περιέχεται στη διεθνή συνθήκη που εφαρμόζεται υπό την εποπτεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες είναι αυτές που χρησιμοποιούνται παραδοσιακά από μέρος του πληθυσμού ενός κράτους, οι οποίες δεν είναι διάλεκτοι επίσημων γλωσσών του κράτους, γλώσσες μεταναστών ή τεχνητά δημιουργημένες γλώσσες. Ο ορισμός αυτός καλύπτει πολλές γλώσσες. Η πιο διαδεδομένη είναι τα καταλανικά, η οποία ομιλείται από 7 εκατομμύρια άτομα. Στον ορισμό συμπεριλαμβάνονται οι “κινητικές” γλώσσες που ομιλούνται από άτομα που μετακινούνται σε περιοχές της Ευρώπης. Παράδειγμα αυτών των γλωσσών είναι τα γερμανό-εβραϊκά, ρομανί και σίντι.

Η πολιτική της ΕΕ υπέρ των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών θεμελιώνεται στο άρθρο 22 του Ευρωπαϊκού Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων το οποίο αναφέρει: «Η Ένωση σέβεται την πολιτισμική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία». Το 1992 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε διεξοδική μελέτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλωσσικές κοινότητες της ΕΕ. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδότησε το σχέδιο ADUM (2004-05), στόχος του οποίου ήταν να ενημερώνει τα άτομα και τις οργανώσεις που ασχολούνται με την προώθηση των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών σχετικά με τις ευρωπαϊκές ευκαιρίες χρηματοδότησης. Στα πιο πρόσφατα σχέδια περιλαμβάνεται το CRAMLAP (σχέδιο για την προώθηση των κελτικών, περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών στο εξωτερικό), στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκε έλεγχος και αξιολόγηση του βαθμού ενσωμάτωσης των κελτικών και άλλων περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών της Ευρώπης στην τριτοβάθμια

εκπαίδευση, και το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Οργανισμών Γλωσσικού Σχεδιασμού, που δημιουργήθηκε για την προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς σχεδιασμού μειονοτικών γλωσσών.

Το Δίκτυο για την Προώθηση της Γλωσσικής Πολυμορφίας (NPLD) είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο το οποίο ασχολείται με περιφερειακές, μειονοτικές, αυτόχθονες, διασυννοριακές και μικρότερες εθνικές γλώσσες με στόχο την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη. Βασικός στόχος του δικτύου είναι η ενημέρωση και η διευκόλυνση της πρόσβασης σε ένα ευρύ δίκτυο οργανισμών που μπορούν να ανταλλάσσουν ιδέες, πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές για την προώθηση των λιγότερο διαδεδομένων γλωσσών

Το 2000 η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο να γίνει μέχρι το 2010 ανταγωνιστική, συμπεριλαμβανομένου την αυξημένη κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη με περισσότερη και καλύτερη απασχόληση και τέλος την δυναμική οικονομία της γνώσης παγκοσμίως. Κεντρικός ρόλος αυτού του στόχου είναι η εκμάθηση γλωσσών. Οι Υπουργοί Παιδείας της ΕΕ έθεσαν τρεις από τους βασικότερους στόχους που θα έπρεπε να επιτευχθούν μέχρι το 2010 και αυτοί ήταν α) η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας από τα συστήματα εκπαίδευσης, β) να μπορούν όλοι οι πολίτες να έχουν πρόσβαση στην εκμάθηση και τέλος, γ) άνοιγμα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στον κόσμο. Αυτό το πρόγραμμα θέτει ως συγκεκριμένους στόχους α) την βελτίωση της εκπαίδευσης, β) προώθηση των θετικών και τεχνολογικών σπουδών, γ) ελκυστικότερη μάθηση και ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας, δ) το ανοιχτό περιβάλλον μάθησης και ε) την βελτίωση της εκμάθησης ξένων γλωσσών.

Σε μια ευρωπαϊκή ένωση που ξεπέρα τα 500 εκατομμύρια ευρωπαίων κατοίκων είναι σημαντικό οι πολίτες της να έχουν την ικανότητα να καταλαβαίνουν και να επικοινωνούν με άτομα από γειτονικές τους χώρες. Το σχέδιο δράσης αποτελείται από τρεις τομείς παρέμβασης και προσδιορίζει τους ακόλουθους στόχους α) την εκμάθηση γλωσσών που διεξάγεται δια βίου, β) τη βελτίωση της διδασκαλίας των γλωσσών και γ) την δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις γλώσσες.

Τέλος, σύμφωνα με την έρευνα του ειδικού Ευρωβαρόμετρου (386), σχετικά με τους Ευρωπαίους και τις γλώσσες, το 88% θεωρούν ότι η γνώση άλλων γλωσσών πέρα από την μητρική τους είναι πολύ χρήσιμη. Το 98% θεωρούν την γνώση άλλων ξένων γλωσσών χρήσιμη για τα παιδιά τους. Τα δύο τρίτα

των Ευρωπαίων (67%) θεωρούν τα αγγλικά ως μία από τις δύο χρησιμότερες γλώσσες για τους ίδιους. Λίγοι περισσότεροι από τα δύο πέμπτα (44%) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι είναι σε θέση να κατανοούν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα αρκετά καλά ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν τις ειδήσεις στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση. Τα αγγλικά είναι η ευρύτερα κατανοητή γλώσσα, αφού το ένα τέταρτο (25%) των Ευρωπαίων μπορούν να παρακολουθήσουν ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές ειδήσεις στη γλώσσα αυτή. Η πλειονότητα των Ευρωπαίων (69%) που μιλούν ξένες γλώσσες αρκετά καλά ώστε να μπορούν να πάρουν μέρος σε συζήτηση, τις χρησιμοποιούν περιστασιακά. Τρεις στους δέκα (30%) χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες συχνά αλλά όχι καθημερινά και ένα τέταρτο (25%) χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες κάθε μέρα ή σχεδόν κάθε μέρα.

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι δεν αυτοχαρακτηρίζονται ως δραστήριοι μαθητές ξένων γλωσσών. Περίπου το ένα τέταρτο (23%) των Ευρωπαίων δεν έμαθαν ποτέ μια ξένη γλώσσα, ενώ λίγο περισσότεροι από τα δύο πέμπτα (44%) δεν έμαθαν γλώσσα πρόσφατα και δεν σκοπεύουν να αρχίσουν να μαθαίνουν. Το 37% των ερωτηθέντων χρησιμοποιούν τακτικά ξένες γλώσσες όταν παρακολουθούν ταινίες/τηλεόραση ή ακούν ραδιόφωνο, το 36% όταν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και το 35% όταν επικοινωνούν με φίλους. Το 14% εξακολουθούν να μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα τα τελευταία δυο χρόνια. Τέλος, το 81% συμφωνούν ότι όλες οι γλώσσες πρέπει να έχουν ισότιμη μεταχείριση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από την εργασία που κάναμε σχετικά με την Γλωσσομάθεια διαπιστώσαμε πως η γλωσσομάθεια είναι πολύ σημαντική στη σύγχρονη εποχή για όλους τους ανθρώπους κάθε ηλικίας, επειδή τους βοηθάει να κοινωνικοποιηθούν πιο εύκολα, να επικοινωνήσουν και να διευρύνουν τους πνευματικούς του ορίζοντες. Επίσης, τους βοηθάει στην εύρεση επαγγέλματος και να ενταχθούν σε κάθε είδους κοινωνικές δραστηριότητες και να καταφύγουν στη μελέτη ξένης βιβλιογραφίας. Τέλος, ανακαλύψαμε πως στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν μεγάλα ποσοστά ανθρώπων που γνωρίζουν πολλές ξένες γλώσσες καθώς επίσης τις θεωρούν απαραίτητες για τις μελλοντικές γενιές.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ

ΙΒΑΝΕΤΣ ΜΑΡΙΑΝ

ΚΑΤΣΕΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η γλωσσομάθεια κατά τους προηγούμενους αιώνες αποτελούσε γνώρισμα των ευγενών και των μορφωμένων οι όποιοι θέλοντας να ξεχωρίζουν από τις υπόλοιπες κοινωνικές τάξεις, μάθαιναν ξένες γλώσσες (συνήθως γαλλικά). Επίσης, μια άλλη κοινωνική τάξη, επειδή συναναστρέφονταν με αλλόγλωσσους πληθυσμούς, οι ναυτικοί και έμποροι, γίνονταν συχνά γνώστες της γλώσσας της χώρας που επισκέπτονταν. Σήμερα βέβαια αυτό έχει αλλάξει. Η γλωσσομάθεια έχει διεισδύσει σε όλους τους τομείς της ζωής μας, οι αποστάσεις έχουν μικρύνει κατά πολύ με την χρήση αυτοκινούμενων μέσων με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη ανταλλαγή πληθυσμών ανάμεσα στα κράτη, με συνέπεια όποιος δεν γνωρίζει μια ξένη γλώσσα να μην μπορεί να συνεννοηθεί. Επιπλέον, η γλωσσομάθεια είναι απαραίτητη για κάποιον που στοχεύει στη σταδιοδρομία στους τομείς των επιστημών, αφού κάθε επιστήμη δεν μπορεί να έχει μέλλον εάν δεν είναι μεταφρασμένη τουλάχιστον σε μία ή περισσότερες γλώσσες. Ακόμη, η χρήση ξένων συντελεί στην μελέτη ξένων πολιτισμών, ιδεών και αξιών. Εδώ όμως γεννάται το ερώτημα: Μήπως με την γλωσσομάθεια και την γνώση ξένων πολιτισμών παραμελείται η εθνική μας γλώσσα, ο ελληνικός πολιτισμός, τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα;

1.1. Γλώσσα και Πολιτισμός

Στις μέρες μας η Ευρωπαϊκή Ένωση προστατεύει την ισοτιμία όλων των γλωσσών των κρατών μελών της. Στην πραγματικότητα όμως η Αγγλία, η Γαλλία και η Γερμανία είναι οι τρεις χώρες των οποίων οι γλώσσες χαρακτηρίζονται ισχυρές εφόσον οι γλώσσες τους χρησιμοποιούνται στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Η γαλλική χρησιμοποιείται για ιστορικούς λόγους ενώ η αγγλική είναι η κυρίαρχη γλώσσα (*lingua franca*). Είναι επόμενο οι γλώσσες αυτές να έχουν αυξημένη ζήτηση εκμάθησης. Ο χαρακτηρισμός τους ως ισχυρές είναι άμεσα συνδεδεμένος με την οικονομική και πολιτική θέση των χωρών. Σε αντιδιαστολή, οι 'ασθενείς' γλώσσες είναι αυτές με μικρό αριθμό ομιλητών και μειωμένη ζήτηση εκμάθησης.

Η Ε.Ε. πρέπει να περιέχει πολλές γλώσσες και πολιτισμούς. Αυτό είναι βασικό χαρακτηριστικό ώστε να υπάρχει ισότητα μεταξύ των κρατών. Παρόλα αυτά χρειάζεται ακόμα η Ένωση να στηριχτεί στις αξίες οι οποίες την δημιούργησαν. Πολλές από αυτές είναι γραμμένες στα ελληνικά, επηρεασμένες από τον ελληνικό πολιτισμό, από τον αρχαίο συγκεκριμένα αλλά και μετέπειτα, του οποίου βασικό χαρακτηριστικό ήταν ο Χριστιανισμός. Η υμνολογία και η πατερική παράδοση του είναι επίσης γραμμένες στα

ελληνικά . Έτσι ο ελληνικός πολιτισμός μπορεί να συντελέσει σημαντικά στο να συνυπάρχουν οι χώρες μεταξύ τους. Έπειτα η γλώσσα θα βοηθήσει με την σειρά της στην κατάκτηση του πολιτισμού. Ας μην ξεχνάμε ότι η ελληνική γλώσσα ανήκει στις κλασσικές. Είναι μια γλώσσα διαχρονική και, όπως υποστηρίζει ο Ντέιβιντ Κριστάλ, ένας από τους μεγαλύτερους γλωσσολόγους η παρουσία της στον ευρωπαϊκό χώρο είναι γεγονός. Πιο συγκεκριμένα, μαθαίνοντας και άλλες γλώσσες των λαών της Ευρώπης, οι πολίτες της θα μπορέσουν να κατανοήσουν καλύτερα ο ένας τον άλλον, διότι ο τρόπος που ομιλεί κάποιος και εκφράζεται είναι η ταυτότητα του. Επομένως μέσω της γλωσσομάθειας η ταυτότητα των λαών γίνεται γνωστή και διαδίδεται ευρέως . Έξαλλου, η διάδοση των πολιτισμών είναι μια από τις κυριότερες αιτίες της αξίας της γλωσσομάθειας .

Ο πολιτισμός είναι μια έννοια σύνθετη και πολύπλευρη. Δηλαδή πολιτισμός δεν είναι μόνο οι εκδηλώσεις που γίνονται , είναι κάτι παραπάνω , διαφέρει από τόπο σε τόπο και ακόμη περισσότερο από χώρα σε χώρα. Αφορά την παιδεία, τη νοοτροπία, την ιστορία και γενικά την ταυτότητα του κάθε λαού. Ο κάθε πολιτισμός έχει την δική του γλώσσα , μόνο με την οποία κάποιος θα μπορούσε να τον καταλάβει. Στην χώρα μας ο πολιτισμός και η γλώσσα έχει ανθίσει από τα αρχαία χρόνια. Διαθέτουμε έναν από τους πλουσιότερους πολιτισμούς και μόνο η ελληνική γλώσσα θα μπορούσε να τον περιγράψει. Διότι οι λέξεις δεν είναι μόνο συμπλέγματα γραμμάτων αλλά έννοιες. Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη και εμείς οι Νεοέλληνες να κατανοήσουμε τον πολιτισμό μας, πράγμα που θα επιτευχθεί με την σωστή εκμάθηση της ελληνικής και μάλιστα της αρχαιοελληνικής. Σε συνέντευξή του, ο κ. Μπαμπινιώτης υπογραμμίζει την σύνδεση κάθε γλώσσας με τον τρόπο σκέψης. 'Η γλώσσα είναι αξία', καθώς την ονομάζει, γι' αυτό και δεν πρέπει να θεωρείται ένα απλό εργαλείο αλλά έκφραση της σκέψης, της νοοτροπίας, της ταυτότητας και τελικά του ίδιου του πολιτισμού. Συνεπώς, η γνώση της ανοίγει τις διόδους επικοινωνίας με τον ελληνικό πολιτισμό, καθώς η γλώσσα αποτελεί πάντα τον σίγουρο δρόμο μέσω του οποίου γνωρίζουμε τον κάθε πολιτισμό.

1.2.Ελληνική γλώσσα και γλωσσομάθεια

Η εισχώρηση ξένων ορών στην καθομιλουμένη είναι εμφανής σε διάφορους τομείς. Κυρίως οι νέοι , αν και οι μεγάλοι το κάνουν, χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας γλώσσά ως επί το πλείστον αγγλικές αλλά και όχι μόνον ορολογίες και λέξεις. Σίγουρα όλοι αυτοί οι ξενισμοί αποτελούν το φυσικό επακόλουθο της σημερινής πολύγλωσσης πραγματικότητας.

Όσο φυσικό όμως και να παρουσιάζεται αυτό, τόσο δεν πρέπει να μας εφησυχάζει, ιδιαίτερα εμάς τους νέους που καλούμαστε υπό αυτές τις συνθήκες να διασφαλίσουμε την άρτια συνέχιση της γλώσσας μας. Επισημαίνεται, λοιπόν, ο κίνδυνος από την αλόγιστη χρήση ξένων όρων, την υπερβολική και δίχως όφελος διείσδυσή τους στην καθημερινή μας επικοινωνία. Σύμφωνα και με τον Γ. Θεοτοκά, πολλοί ξενικοί όροι αντικαθιστούν με 'αντι-αισθητικό τρόπο' τους αντίστοιχους ελληνικούς. Για παράδειγμα, η λέξη 'πλαζ' δεν μπορεί να επιφέρει την ίδια αίσθηση με τις αντίστοιχες *παραλία, αμμουδιά, ακρογιαλιά*. Καθώς επισημαίνει ο κ. Μπαμπινιώτης, πρέπει «στους Έλληνες να μιλάμε ελληνικά». Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι δίχως αρνητικές συνέπειες για τη γλώσσα μας η αποφυγή της απόδοσης όλων αυτών των ξενισμών στα ελληνικά. Κάτι που και οι νέοι πρέπει να διασφαλίσουν με τη σειρά τους στις διαπροσωπικές τους σχέσεις, αποφεύγοντας να χρησιμοποιούν αυτόν τον λαθεμένο τρόπο ως μέσο αμφισβήτησης των κακώς πεπραγμένων από τους παλαιότερους. Σύμφωνα και με όσα προαναφέρθηκαν, η υποβάθμιση της γλώσσας και η γλωσσική μας αλλοτρίωση είναι άμεσα συνδεδεμένη με την πολιτιστική μας ένδεια, την μιμητική παραγωγή ενός ξενόφερτου πολιτισμού και τελικά την εθνική μας υποδούλωση.

Οι νέοι όμως δεν φέρουν αποκλειστικά την ευθύνη για την χρήση της ελληνικής γλώσσας κατά αυτό τον τρόπο, υπό τη έννοια ότι δεν το επιλέγουν πάντα αυτοί. Η αποτελεσματική και παραγωγική χρήση της γλώσσας μας είναι αποτέλεσμα της αποδοτικότερης λειτουργίας της παιδείας μας και της αναβάθμισης του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει το ελληνικό σχολείο στη δημιουργία κατάλληλων γλωσσικών προτύπων και νοοτροπιών, μαθαίνοντας στους νέους την ελευθερία που τους παρέχει η γνώση της γλώσσας στον τρόπο σκέψης και στην ζωή τους γενικότερα. Επομένως, η γλωσσική πενία ιδιαίτερα των νέων πηγάζει από την ποιότητα της παιδείας και του εκπαιδευτικού συστήματος. Άλλοι διάφοροι παράμετροι της εποχής συντελούν στο τελικό αποτέλεσμα. Τα Μ.Μ.Ε., τα γλωσσικά πρότυπα της τηλεόρασης αλλά και η σύγχρονη μουσική είναι αίτιες που επηρεάζουν την γλωσσά κατά τον ίδιο τρόπο. Χρησιμοποιούν δηλαδή ξένους όρους.

1.3.GREEKLISH

Όπως είναι φανερό και από την ονομασία τους (Greek και English), τα greeklish αποτελούν τον τρόπο γραφής της ελληνικής γλώσσας με λατινικούς χαρακτήρες. «Δεν πρόκειται για μια νέα γλωσσά, αλλά για έναν τρόπο γραφής των ελληνικών που στηρίζεται στο λατινικό αλφάβητο»

σημειώνει ο κ. Μωσής Μπουντουρίδης, επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου της Πάτρας. «Πρόκειται για το αποτέλεσμα ενός συμβιβασμού, μιας διαπραγμάτευσης μεταξύ Ελλήνων χρηστών του internet, από τη μια, και της αγγλόφωνης τεχνολογίας του internet, από την άλλη». Οι Έλληνες χρήστες του Internet επινόησαν τη λύση των greeklish από τη στιγμή που υπήρχε πρόβλημα αναγνώρισης των ελληνικών χαρακτήρων, π.χ. σε λογαριασμούς τύπου Hotmail, σε λίστες με συμμετέχοντες από διαφορές χώρες, καθώς και στις διευθύνσεις ηλεκτρονικών τόπων και λογαριασμών.

Η μεταγραφή μπορεί να είναι τριών ειδών:

α. φωνητική, π.χ. «ξέρω» ως «ksero» και «χάρη» ως «chari».

β. οπτική, γνώμονάς της είναι η μορφή των γραμμάτων όπως στην απόδοση του «θ» ως «8» ή «0», του «ξ» ως «3», του «η» με το λατινικό «η» κ.τ.λ.

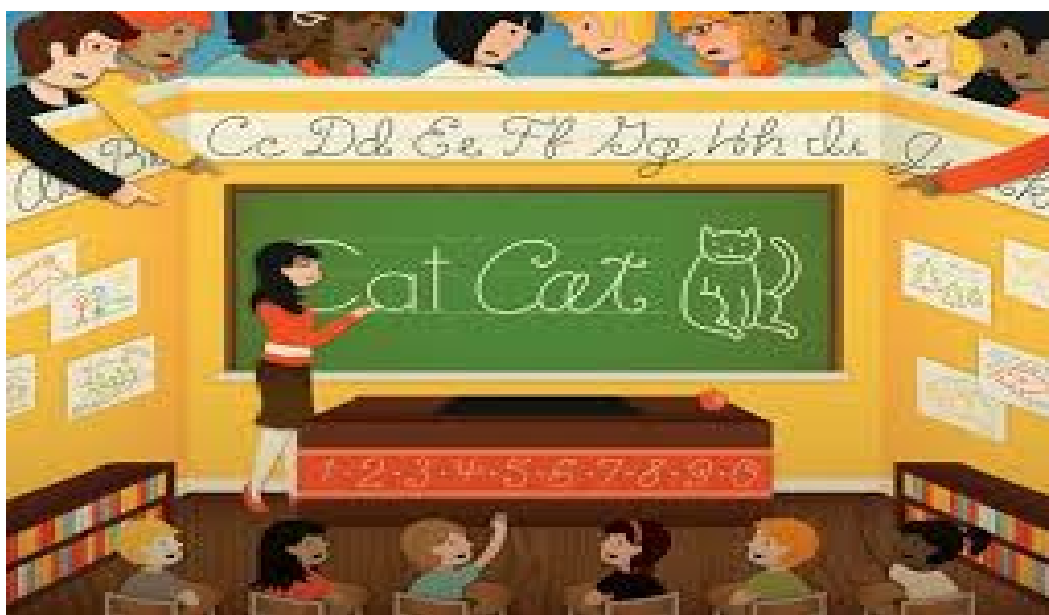
γ. θεσιακή, που βασίζεται στη θέση των χαρακτήρων στο πληκτρολόγιο.

Οι περισσότεροι όμως χρησιμοποιούν ένα μικτό σύστημα. Εφόσον δεν υπάρχει κοινή μέθοδος, ο καθένας χρησιμοποιεί τα δικά του greeklish, και άρα η κατανόηση γίνεται πολλές φορές πιο δύσκολη. Σε συνέντευξή του ο κ. Μπαμπινιώτης δήλωσε ότι «τα γκρίκλις είναι ο καλύτερος δρόμος αποξένωσης από την εικόνα της λέξης. Αυτό μπορεί οι νέοι άνθρωποι να το πληρώσουν ακριβά». Τόνισε την ανάγκη της επαγρύπνησης των νέων ώστε να μην αποξενωθούν από την εικόνα των λέξεων αφού αυτή έχει άμεση σχέση με τη σημασία και την προέλευσή τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εν κατακλείδι, οι εποχές τις οποίες διανύουμε απαιτούν την γνώση και άλλων γλωσσών πέρα της μητρικής μας. Αυτό όμως μπορεί να επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα, τα οποία επηρεάζουν και αλλοιώνουν την μητρική γλώσσα. Η χρήση των greeklish είναι ένας ακόμη λόγος υποβάθμισης της ποιότητας της γλώσσας μας. Είναι επομένως σημαντικό να κατανοήσουμε τη σημασία και το ρόλο που διαδραματίζει η παιδεία για την αποφυγή της γλωσσικής μας ένδειας και κατά συνέπεια της πολιτιστικής μας παρακμής.

Η ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΑΛΧΑΖΙΔΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΔΡΑΓΑΝΟΥΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΖΟΡΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΧΑΝΤΡΟΪ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις μέρες μας η γνώση των ξένων γλωσσών αποτελεί μία απαραίτητη προϋπόθεση για όλους τους ανθρώπους, ακόμη και τους μαθητές. Για το λόγο αυτό και η γλωσσομάθεια αποτελεί ένα φαινόμενο με σημαντική

παρουσία στα Ελληνικά σχολεία. Κυρίως η Αγγλική, αλλά και άλλες γλώσσες, θεωρούνται από μερικούς εξίσου σημαντικές με τη μητρική γλώσσα. Στην Ελλάδα, οι μαθητές «εισάγονται» στην αγγλική γλώσσα από τη πρωτοβάθμια εκπαίδευση ενώ πιστοποιούν τις γνώσεις τους με πτυχία (κρατικά και μη). Σύμφωνα και με την Ελληνίδα εκπαιδευτικό Αγγλικής με Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, Καίτη Ζουγανέλη «όσο νωρίτερα αρχίζει το παιδί να μαθαίνει μια δεύτερη γλώσσα τόσο καλύτερα».

Ποιος είναι όμως ο σκοπός του να μαθαίνουν τα παιδιά ξένες γλώσσες στα σχολεία; Ποια είναι η ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα και πώς συμβάλλει στην εκμάθηση ξένων γλωσσών; Τέλος, ποιες ικανότητες πρέπει να έχει ένα άνθρωπος για να θεωρηθεί «αρχάριος», «μέτριος» και «άριστος» γνώστης μίας ξένης γλώσσας; Αυτά τα ερωτήματα θα βρουν απάντηση στην παρακάτω εργασία.

1. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

1.1. Όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω, η εκμάθηση της ξένης γλώσσας έχει πλέον ως αφετηρία τις πρώτες τάξεις του δημοτικού. Όλοι οι γονείς, ανέκαθεν, ήθελαν τα παιδιά τους να έχουν τα κατάλληλα εφόδια και τώρα, για το λόγο αυτό, τα στρέφουν στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, όπως για παράδειγμα τα Αγγλικά, τα Γαλλικά και τα Γερμανικά. Σύμφωνα με τους γονείς, ο σημαντικότερος σκοπός της γνώσης άλλων γλωσσών είναι η καλύτερη επαγγελματική σταδιοδρομία των παιδιών τους. Εκτός αυτού όμως, ο σκοπός της εκμάθησης ξένων γλωσσών δεν περιορίζεται στην εξυπηρέτηση μόνο οικονομικών και επαγγελματικών σκοπών.

1.2. Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας σε πολύ νεαρή ηλικία υποστηρίζεται από πολλούς ειδικούς επιστήμονες ως η πλέον καλύτερη λύση. Η απόφαση αυτή στηρίζεται στα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η εκμάθηση ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι τα εξής :

- Προωθείται η ανάπτυξη της ικανότητας και παραγωγής προφορικού λόγου. Όσο μεγαλώνουν τα παιδιά και αναπτύσσεται και διευρύνεται ο ψυχολογισθηματικός τους κόσμος, τους είναι πιο δύσκολο να χρησιμοποιήσουν προφορικά στοιχεία μίας ξένης γλώσσας. Επομένως σε όσο πιο μικρή ηλικία ξεκινάει ένα παιδί να μαθαίνει μία ξένη γλώσσα τόσο πιο εύκολο του είναι να χρησιμοποιεί τη γλώσσα αυτή στο προφορικό λόγο.
- Σε μικρές ηλικίες τα παιδιά ανταποκρίνονται με ενθουσιασμό σε πρακτικές που εξυπηρετούν την εκμάθηση, όπως τραγούδια και ταινίες, μιμήσεις κ.α.
- Τα παιδιά αντιλαμβάνονται εκτός από τους γραμματικούς κανόνες και την κοινωνική σημασία μιας γλώσσας μέσω παραμυθιών, τραγουδιών και παιχνιδιών και έτσι, μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την γλώσσα ως ενιαίο σύνολο φράσεων και λέξεων, τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο.
- Το παιδί ανακαλύπτει έναν διαφορετικό γλωσσικό κώδικα, εκτός της μητρικής του γλώσσας. Κάτι τέτοιο συμβάλλει στην διαμόρφωση αυτοπεποίθησης, ενώ συγχρόνως αποκτά μια θετική στάση απέναντι σε άλλες γλώσσες και πολιτισμούς, γνωρίζοντας πια πολλά για την ιστορία, την κουλτούρα και τον τρόπο ζωής τους.

- Η δημιουργία ή η μεταφορά στρατηγικών από την μητρική του γλώσσα στην ξένη, που αφορούν την γραμματική και το συντακτικό, βοηθάει το παιδί να αναπτύξει, σύμφωνα με τους επιστήμονες, τις νοητικές διεργασίες και προωθεί τη γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού.
- Μέσα από την μάθηση ξένων γλωσσών, το παιδί μπορεί από μικρή ηλικία να διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες μέσα από την ανάγνωση κατάλληλων ξένων βιβλίων και την παρακολούθηση ξένων ταινιών και να προετοιμαστεί ώστε σε λίγα χρόνια να είναι σε θέση να μπορεί να διαβάσει και να κατανοεί πιο σύνθετα κείμενα, όπως δοκίμια και άλλα.
- Μαθαίνει να αναλύει συμπεριφορές και φαινόμενα, κάτι που μπορούν πιο εύκολα να κάνουν τα γλωσσομαθή άτομα.
- Αντιλαμβάνεται, γενικά, καλύτερα τον δικό του πολιτισμό και τον ξένο.

Εκτός όμως από τον πολιτισμό, το παιδί αντιλαμβάνεται καλύτερα και την δική του γλώσσα καθώς την συγκρίνει με την ξένη, βρίσκει τυχόν ομοιότητες και διαφορές και εφαρμόζει κοινές «στρατηγικές μάθησης».

Με βάση, επομένως τα παραπάνω πλεονεκτήματα της μάθησης ξένων γλωσσών από μικρές ηλικίες, το Υπουργείο Παιδείας πήρε την απόφαση να εισάγει την αγγλική γλώσσα και στην Πρώτη και Δευτέρα Δημοτικού. Η απόφαση της μάθησης της αγγλικής και όχι μιας άλλης γλώσσας υπαγορεύθηκε από το ότι η αγγλική γλώσσα θεωρείται η κατεξοχήν διεθνής

γλώσσα και αποτελεί την βάση για την εκμάθηση και άλλων ξένων γλωσσών στη συνέχεια.

Ωστόσο το μέτρο αυτό δεν είναι εντελώς καινούργιο, καθώς εφαρμόζεται ήδη σε πολλές χώρες όπως για παράδειγμα η Αυστρία, η Γαλλία, η Εσθονία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Νορβηγία. Επιπλέον το υπουργείο παιδείας είχε ως στόχο τη γενίκευση του εγχειρήματος αυτού μέχρι το 2013, εάν αυτό αποδεικνυόταν επωφελές, πράγμα που έγινε. Τέλος, μελετάται η δυνατότητα να προσφερθεί

πρόγραμμα εκμάθησης της ξένης γλώσσας και στο νηπιαγωγείο, κάτι που συμβαίνει ήδη στο Βέλγιο, τη Μάλτα και την Ισπανία.

1.3. Παρά τα παραπάνω πλεονεκτήματα όμως πολλοί γονείς αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την εκμάθηση ξένων γλωσσών από μικρή ηλικία, ενώ την ανησυχία αυτή συμμερίζονται και αρκετοί δάσκαλοι που πιστεύουν πως το μέτρο αυτό θα κάνει κακό στα παιδιά, αφού θα ανακόψει την πορεία της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, θα τα μπερδέψει, η ξένη κουλτούρα, θα τα αλλοτριώσει και θα αναπτύξουν μία αρνητική στάση για το σχολείο. Πολλοί είναι και οι γονείς που στέλνουν τα παιδιά τους στο φροντιστήριο και αμφισβητούν την επιτυχία της καινοτομίας αυτής και παράλληλα εκφράζουν τα παράπονά τους για το ότι θα πρέπει να πληρώνουν φροντιστήρια από όταν το παιδί τους είναι πολύ μικρό.

Έτσι, μετά από αυτά τα παράπονα και τις ανησυχίες των γονέων και μερικών δασκάλων, αποτελεί πρόκληση για το Υπουργείο Παιδείας η επιτυχής διάχυση της πληροφορίας ως προς τα πλεονεκτήματα της εκμάθησης και χρήσης μια ξένης γλώσσας από μικρή ηλικία.

2. Η ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2 Εξ ίσου σημαντική με τον σκοπό της μάθησης ξένων γλωσσών στο σχολείο είναι η ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική που εφαρμόζεται εδώ και πολλές δεκαετίες στην Ελλάδα. Απώτερος στόχος της είναι να μας ενημερώσει για την ιστορική διαδρομή και εξέλιξη της γλωσσομάθειας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα καθώς επίσης να μας πληροφορήσει για την χρησιμότητα και τη σημασία της στον ελληνικό κόσμο.

2.1

Στο ελληνικό παιδαγωγικό σύστημα η πρώτη ξένη γλώσσα που καθιερώθηκε ήταν τα Γαλλικά στις 11 Σεπτεμβρίου 1897 και αφορούσε τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Δημοτικά, Γυμνάσια). Στο διάστημα 1941-1944 όπου ολόκληρη η ελληνική επικράτεια βρισκόταν υπό την κατοχή γερμανικών ένοπλων δυνάμεων, η κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Γ. Τσολάκογλου επέβαλε την εισαγωγή και την διδασκαλία της Γερμανικής γλώσσας ως υποχρεωτικού μαθήματος στα σχολεία της Μέσης εκπαίδευσης, στις Εμπορικές Σχολές και στα Αστικά Σχολεία Εμπορικής κατεύθυνσης. Μετά την απελευθέρωση η κυβέρνηση που αναδείχτηκε με πρωθυπουργό τον Θ. Σοφούλη και υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων τον Γ. Αθανασιάδη-Νόβα, επέβαλε από την έναρξη του σχολικού έτους 1945-46 την υποχρεωτική εκμάθηση και διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας μόνο στα οκτατάξια και εξατάξια Γυμνάσια. Αργότερα η Ευρωπαϊκή Ένωση, μια ένωση 27 κρατών-μελών υιοθέτησε τα Αγγλικά ως μόνη γλώσσα επικοινωνίας στο πλαίσιο της Ευρώπης.

2.2

Όπως αναφέρει ο Lewis «οποιαδήποτε πολιτική για γλώσσα, ιδιαίτερα μέσα στο σύστημα της εκπαίδευσης, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις στάσεις όλων όσοι θα επηρεαστούν από αυτή. Μακροπρόθεσμα, καμία πολιτική δε θα καταστεί επιτυχημένη εάν δεν επιτελέσει τρεις βασικούς στόχους: να συνυπολογίσει τις στάσεις όσων εμπλέκονται, να πείσει τους περισσότερους για την ορθότητα της πολιτικής και να προσπαθήσει να αμβλύνει τις αρνητικές στάσεις ή τις αιτίες διαφωνίας για την ορθότητα της προτεινόμενης πολιτικής. Σε κάθε περίπτωση η διερεύνηση των γλωσσικών

στάσεων αποτελεί μια θεμελιώδη αρχή για την εκπόνηση μίας εκπαιδευτικής πολιτικής».

Αρχικά, η εκπαιδευτική γλωσσική πολιτική είναι το σύνολο των εκφερόμενων πολιτικών πρωτοβουλιών με των οποίο καθορίζεται, αναπτύσσεται ή αποδυναμώνεται η λειτουργία μιας γλώσσας ή διάφορων γλωσσών στη κοινωνία. Όπως και άλλες μορφές πολιτικής, έτσι και η γλωσσική εκπαιδευτική πολιτική περιέχει στοιχεία κοινωνικής έντασης και πολιτικής αντίδρασης και ως εξελιγμένη θα πρέπει να υπόκειται σε τακτική αξιολόγηση μέσα από διάλογο και εμπειριστατωμένη επιχειρηματολογία.

Η ανάγκη τις κοινωνίας ως προς την εκμάθηση ξένων γλωσσών μέσα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον αποτελούν μια κοινωνιολογική διεργασία που δεν μπορεί να δεχτεί τον ιδεολογικό του χαρακτήρα.

Η εκπαιδευτική γλωσσική πολιτική για την ξενόγλωσση διδασκαλία, όπως προκρίνεται στην συγκεκριμένη δράση, εργάζεται σε δύο βασικές ιδεολογικές εκδοχές: Πρώτον, το σύνολο των προτάσεων για τη διαμόρφωση και επεξεργασία μιας νέας γλωσσικής πολιτικής για την ξενόγλωσση εκμάθηση που θα έχει χαρακτήρα εξελικτικό και όχι ανατρεπτικό, προοδευτικό αλλά όχι επαναστατικό. Δηλαδή, θα εναρμονίζεται σε σημαντικό βαθμό με τη λειτουργία του σημερινού εκπαιδευτικού συστήματος, ελπίζοντας να επιτύχει μια προοδευτική εξέλιξη των σκοπών της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης. Από την άλλη θα ακολουθεί τις πληροφορίες και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όλα τα 27 κράτη-

μέλη για την ανάπτυξη και την ευημερία του πολυγλωσσικού γραμματισμού των πολιτών μέσα από την αλληπάλληλη και συνεχή προώθηση της πολυγλωσσίας από το εκπαιδευτικό σύστημα.

2.3 Η διερεύνηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου απέναντι στην εκπαίδευση ξένων γλωσσών μπορεί προσδιοριστεί εξετάζοντας και αναλύοντας ένα εύρος από παράγοντες που τις επηρεάζουν. Παραδείγματος χάρη, η λειτουργία της εθνικής γλωσσικής πολιτικής επηρεάζει τη διαμόρφωση της κοινωνικής στάσης απέναντι στη γλωσσομάθεια (Coultas 1991) χωρίς όμως να την θέτει σε κίνδυνο. Οι γλωσσικές παραδόσεις, η γλωσσική κουλτούρα μίας κοινωνίας (μονόγλωσση ή πολύγλωσση), η ομαλή λειτουργία και ο προσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, η όξυνση του ανταγωνισμού στην αγορά

εργασίας και ο γλωσσικό πλούτος μιας κοινωνίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την διαμόρφωση της συλλογική στάσης απέναντι στην διδασκαλία ξένων γλωσσών.

Οι συνιστώσες που διαμορφώνουν τη στάση όλων των χωρών απέναντι στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών είναι οι εξής :

- Κριτήρια κύρους, όπως για παράδειγμα η ιστορική, πολιτισμική και οικονομική πορεία μιας χώρας.
- Κριτήρια δημογραφικά, όπως για παράδειγμα ο αριθμός των ομιλητών μιας ξένης γλώσσας και η αναπαραγωγή της σε επικοινωνιακά πλαίσια.
- Κριτήρια θεσμικά, όπως για παράδειγμα η προβολή και η παρουσίαση μιας ξένης γλώσσας από θεσμικούς φορείς όπως τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα ΜΜΕ.

Η καταγραφή των γλωσσικών αναγκών μιας κοινωνίας συνιστά την ανάλυση διάφορων κριτηρίων που ασκούν διαφορετικού τύπου επιρροή και συνεπώς η ερμηνεία συσχετίζεται με ποσοτικά και με ποιοτικά δεδομένα. Παράλληλα τα εμπειρικά δεδομένα μπορούν να παρθούν και από διεξοδικές έρευνες αλλά και από αξιολογήσεις της κοινή γνώμης. Τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται είναι τα ερωτηματολόγια με ερωτήσεις που αφορούν την βαθμίδα εκπαίδευσης , το φύλλο και την ηλικία αλλά και οι γλωσσικές αναλύσεις διάφορων κειμένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προβολή των γλωσσικών κοινωνικών αναγκών σε σχέση με τις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας.

3. ΟΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΜΙΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

3. Μία ακόμη σημαντική ενότητα για την εκμάθηση των ξένων γλωσσών είναι η αναγνώριση του επιπέδου και των αντίστοιχων ικανοτήτων χειρισμού μιας ξένης γλώσσας. Δηλαδή η αναγνώριση ενός παιδιού ή και ενήλικου ως αρχάριου, μέτριου ή έμπειρου χειριστή μιας ξένης γλώσσας. Οι χαρακτηρισμοί «αρχάριος», «μέτριος» και «έμπειρος» μπορούν να αποδοθούν απλά μέσα από τα επίπεδα που έχει ορίσει το ΕΠΣ-ΞΓ.

3.1 Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ), με βάση τις σχολικές ώρες που δίνονται για την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας, κατάφερε να ορίσει τα επίπεδα γλωσσομάθειας που θα μπορούν να φτάσουν οι μαθητές και να πιστοποιήσουν με κάποιο «πτυχίο». Ο ορισμός των επιπέδων γλωσσομάθειας ανάλογα με τις ώρες του σχολικού προγράμματος αποτελεί μία καινοτομία του ΕΠΣ-ΞΓ, αφού πρώτη φορά ένας φορέας λαμβάνει υπόψη μελέτες που έχουν γίνει και υπολογίζουν τον χρόνο που χρειάζεται ένας μαθητής για να αποκτήσει τις ικανότητες που του είναι απαραίτητες για να κατανοεί τον γραπτό λόγο, να επικοινωνεί προφορικά και να εκφράζεται στον γραπτό λόγο. Ο χρόνος αυτός διαφέρει από γλώσσα σε γλώσσα και η απουσία υπολογισμού και σωστής μελέτης του, καθώς και των συνθηκών διδασκαλίας και μάθησης, είχε ως αποτέλεσμα σε περίπτωση αποτυχίας τη στοχοποίηση μαθητών, εκπαιδευτικών, βιβλίων ή γονέων και όχι τους μη ρεαλιστικούς χρόνους που είχαν τεθεί.

3.2 Ο μαθητής, μπορεί να θεωρήσει τον εαυτό του επαρκή γνώστη μιας ξένης γλώσσας και να τον εντάξει σε ένα επίπεδο γλωσσομάθειας, αν τηρεί κάποιες προϋποθέσεις σχετικά με τις ικανότητές του στον χειρισμό της γλώσσας. Τα επίπεδα της γλωσσομάθειας είναι τα εξής :

- Α1 και Α2, στα οποία ο μαθητής θεωρείται αρχάριος χρήστης της ξένης γλώσσας και πρέπει να μπορεί

όταν βρίσκεται στο επίπεδο Α1 :

- Να κατανοεί και να φτιάχνει απλές προτάσεις για την καθημερινότητά του χρησιμοποιώντας απλό και τυποποιημένο λεξιλόγιο.

- Να χαιρετά, να παρουσιάζει τον εαυτό του, να ζητάει και να δίνει πληροφορίες, να περιγράφει ένα χώρο ή ένα άτομο.
- Να επικοινωνεί κάνοντας διάλογο με έμπειρους χρήστες, οι οποίοι του μιλούν αργά και καθαρά και απαιτούν από αυτόν απλές λέξεις και φράσεις.
- Να μεταφράζουν στα ελληνικά ένα ξένο κείμενο.

και όταν βρίσκεται στο επίπεδο A2 :

- Να κατανοεί και να παράγει απλά δομημένα κείμενα σχετικά με την καθημερινότητά του.
- Να περιγράφει τις καθημερινές τους συνήθειες και να δίνει πληροφορίες για την προσωπικότητα του και το περιβάλλον του, για παράδειγμα το σπίτι του, την οικογένειά του, το σχολείο του.
- Να κάνει διάλογο με έμπειρους χρήστες σχετικά με θέματα του ενδιαφέροντός του και της καθημερινής ρουτίνας του.
- Να διαμορφώνει γραπτά μια πληροφορία στην ξένη γλώσσα με βάση ένα σύντομο κείμενο στα ελληνικά.

- B1 και B2 στα οποία οι μαθητές πρέπει να μπορούν,

όταν βρίσκονται στο επίπεδο B1 :

- Να κατανοούν και να φτιάχνουν απλά και σαφή κείμενα για θέματα του ενδιαφέροντός τους, της εργασίας, της εκπαίδευσης και άλλων.
- Να αφηγούνται γεγονότα, προσωπικές εμπειρίες και να εκφράζουν προφορικά τις απόψεις τους.
- Να επικοινωνούν σε προσομοιώσεις καταστάσεων, όπως ταξιδιών στο εξωτερικό και συνομιλία με τους κατοίκους.
- Να φτιάχνουν απλά μηνύματα, γραπτά και προφορικά στη ξένη γλώσσα, τα οποία βασίζονται σε μηνύματα στα Ελληνικά

και όταν βρίσκονται στο επίπεδο B2 :

- Να κατανοούν τις βασικές ιδέες πολύπλοκων κειμένων, τα οποία περιέχουν αφηρημένες έννοιες.
- Να αναπτύσσουν γραπτά τη γνώμη τους και να τη στηρίζουν με τα κατάλληλα επιχειρήματα.
- Να συζητούν με σαφήνεια για προβλήματα που αφορούν τους νέους, τις σύγχρονες κοινωνίες ή το σχολείο.
- Να μπορούν να επιλέξουν τις κατάλληλες πληροφορίες από ένα μεγάλο κείμενο, προκειμένου να συνθέσουν τη δική τους έκθεση στην ξένη γλώσσα.

- **Γ1, στο οποίο οι μαθητές πρέπει να μπορούν να**

- Να διαβάζουν και να κατανοούν πολύπλοκα κείμενα, ενδεχομένως μεγάλα, τα οποία μπορεί να έχουν και βαθύτερα νοήματα.
- Να επιλέγουν το κατάλληλο κάθε φορά ύφος για να παράγουν κείμενα για ακαδημαϊκούς, κοινωνικούς και επαγγελματικούς σκοπούς.
- Να κάνουν τις γλωσσικές τους επιλογές για να επικοινωνούν εύκολα και άμεσα σε διαφορετικές περιστάσεις.
- Να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες από διάφορα ελληνικά κείμενα, ώστε να παράγουν κείμενο στην ξένη γλώσσα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η γνώση των ξένων γλωσσών σήμερα θεωρείται από πολλούς αναγκαία. Καινούριες πολιτικές προσπαθούν συνεχώς να ενισχύσουν την εκμάθηση ξένων γλωσσών και ιδίως της αγγλικής από μικρή ηλικία.

Σύμφωνα με τους ειδικούς κάτι τέτοιο θα βοηθούσε το παιδί να αντιληφθεί την άλλη γλώσσα ως σύνολο, όπως ακριβώς και με τη μητρική του. Ωστόσο, όπως είναι φυσικό, αυτή η αντίληψη έχει και πολλές αντιδράσεις και δυσκολίες στην επίτευξη.

Σύμφωνα με γονείς και δασκάλους, το μέτρο αυτό μπορεί να αποπροσανατολίσει τα παιδιά από τη μάθηση της μητρικής γλώσσας. Επιπλέον,

εν μέσω οικονομικής κρίσης, είναι ιδιαίτερα δύσκολο για πολλούς γονείς να πληρώνουν τα έξοδα φροντιστηρίων από τόσο μικρή ηλικία μέχρι σχεδόν και την ενηλικίωση τους. Βέβαια, η αξία της γνώσης ξένων γλωσσών δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Αν αυτή όμως γίνει χωρίς μέτρο και απώτερο σκοπό μόνο

την επαγγελματική και οικονομική αποκατάσταση του ανθρώπου, τότε μπορεί να επιφέρει πολλές αρνητικές συνέπειες. Είναι αρμοδιότητα του κράτους να υπολογίζει σωστά τον χρόνο που χρειάζεται κανείς για να μάθει την κάθε γλώσσα, ώστε να μην έχει παράλογες απαιτήσεις από μαθητές και εκπαιδευτικούς.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΑΒΡΑΜΠΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΥΑ

ΝΤΑΚΟ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΠΑΝΟΥΣΑΚΗ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΘΕΜΑ:ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ: <<ΟΜΙΛΕΙΤΕ>> ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ή/ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ;

• ΦΥΛΟ: ☐ ΑΓΟΡΙ ☐ ΚΟΡΙΤΣΙ

• ΗΛΙΚΙΑ: ☐ 15-16 ☐ 16-17

1. ΣΕ ΠΟΙΑ ΗΛΙΚΙΑ ΞΕΚΙΝΗΣΑΤΕ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ;

6-7 ☐ 7-8 ☐ 8-9 ☐

2. ΜΑΘΑΙΝΩ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΓΙΑ :

- ☐ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΥΝΑΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ☐
- ☐ (ΤΥΧΟΝ) ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ☐
- ☐ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΤΑΞΙΔΙΑ ☐
- ☐ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗ ☐
- ☐ ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ ☐

3. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΔΥΣΚΟΛΗ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ;

ΠΟΛΥ ☐ ΑΡΚΕΤΑ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

4. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ Η ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΜΙΑΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΕΧΕΙ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥΣ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ;

ΠΟΛΥ ☐ ΑΡΚΕΤΑ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

5. ΑΡΙΘΜΗΣΤΕ ΤΙΣ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ Ή ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ ΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ 1 ΣΕ ΑΥΤΗΝ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΗΣΑΤΕ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ ΠΡΩΤΗ,2 ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΗ Κ.Ο.Κ:

- ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐
- ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐
- ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐
- ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐
- ☐ ΑΛΛΟ ☐

6. ΠΟΣΕΣ ΩΡΕΣ (ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ) ΔΙΑΘΕΤΕΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ;

1-2 ☐ 2-4 ☐ 4-6 ☐ ΑΛΛΟ ☐

**7. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΠΟΥ ΜΑΘΑΙΝΩ ΜΟΥ
ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ:**

- ☐ ΔΙΑΒΑΖΩ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΑ ΒΙΒΛΙΑ ☐
- ☐ ΑΚΟΥΩ ΜΟΥΣΙΚΗ ☐
- ☐ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩ ΤΑΙΝΙΕΣ/ΣΕΙΡΕΣ ☐
- ☐ ΑΛΛΟ ☐
- ☐ ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ☐

**8. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΗ
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ;**

ΠΟΛΥ ☐ ΑΡΚΕΤΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

**9. α) ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ “GREEKLISH” ΣΤΗΝ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;**

ΣΥΧΝΑ ☐ ΣΠΑΝΙΑ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

**β) ΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ‘ΣΥΧΝΑ’ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 9.α, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΠΟΥ
ΤΙΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ.**

- ☐ ΣΕ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ(facebook,twitter) ☐
- ☐ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ(sms) ☐
- ☐ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ☐
- ☐ ΑΛΛΟ ☐

**10. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ
ΟΡΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΣΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ;**

ΠΟΛΥ ☐ ΑΡΚΕΤΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

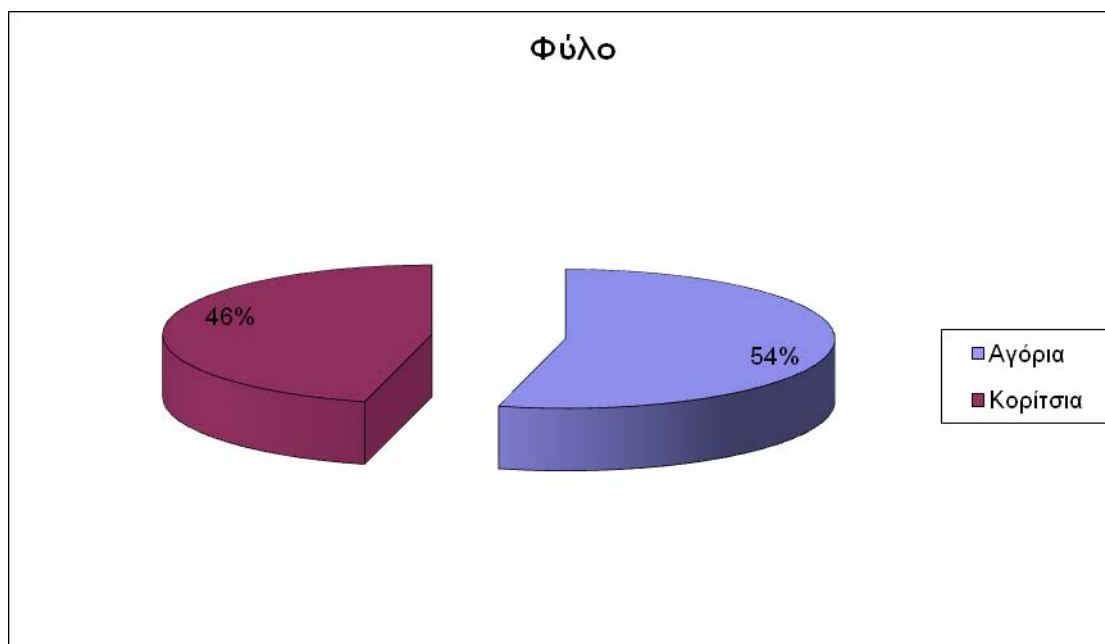
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΗΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ:

**ΑΒΡΑΜΠΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΥΑ
ΝΤΑΚΟ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΠΑΝΟΥΣΑΚΗ ΕΥΓΕΝΙΑ**

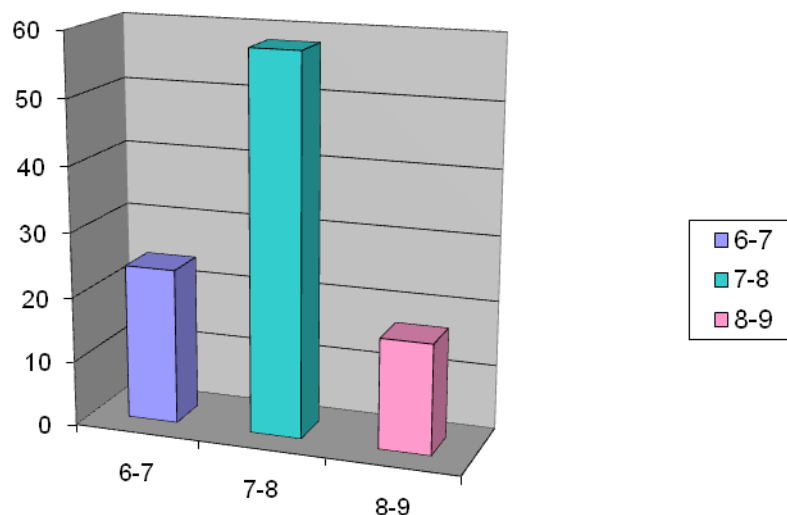
Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΑ

Ένα από τα ζητήματα που απασχολεί σήμερα τους νέους είναι η γλωσσομάθεια. Γι' αυτό και η ομάδα μας ασχολήθηκε με τη δημιουργία ενός ερωτηματολογίου για να μάθουμε τη γνώμη των μαθητών σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Συγκεκριμένα, τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν σε 100 μαθητές της Β' λυκείου (μαθητές από όλα τα λύκεια της Θήβας), ηλικίας 16-17 ετών.

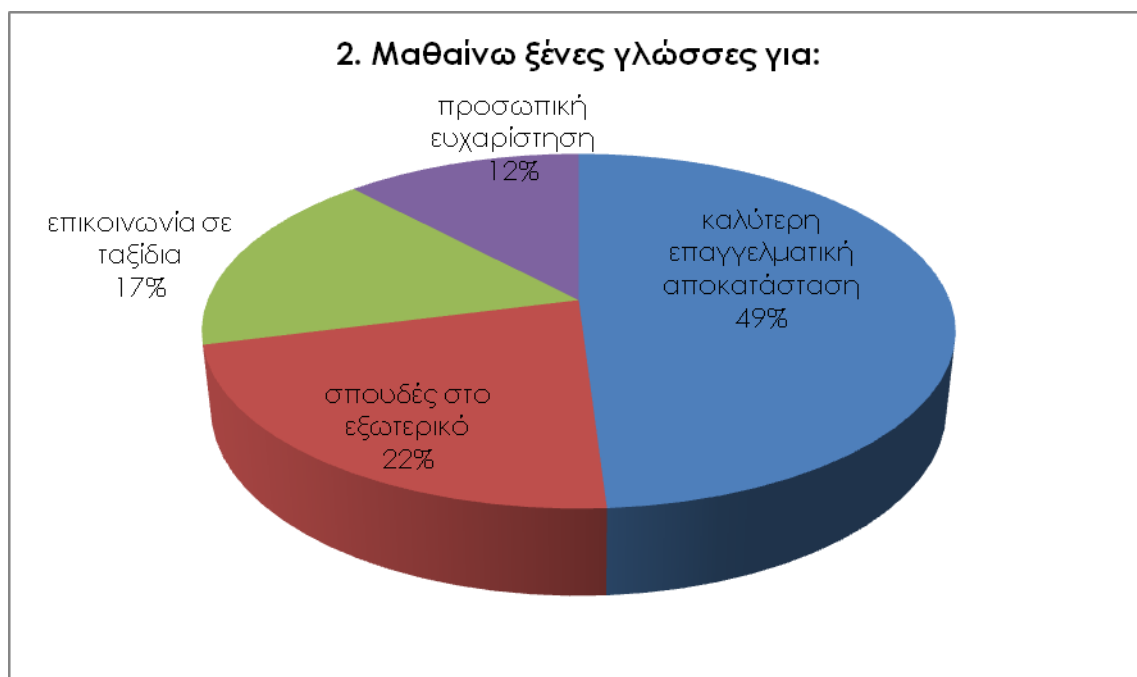

Από τα 100 άτομα τα 54 ήταν αγόρια και τα 46 κορίτσια.

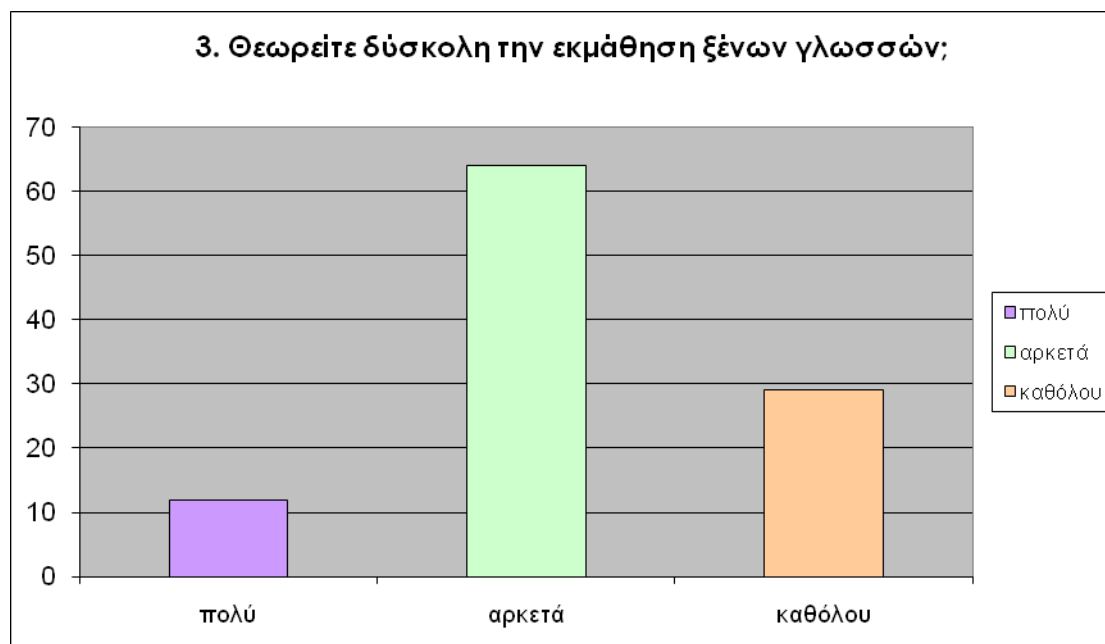
1. Σε ποια ηλικία ξεκινήσατε την εκμάθηση ξένων γλωσσών;

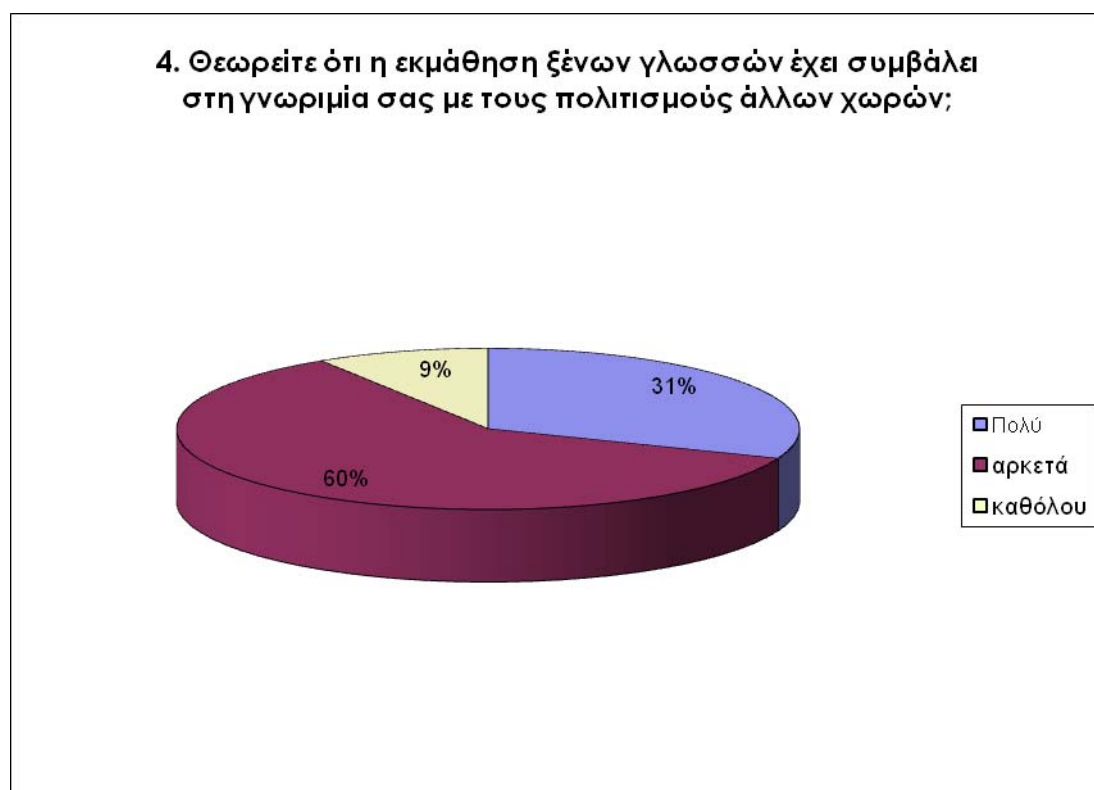
Αρχικά, ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών ξεκινάει την εκμάθηση ξένων γλωσσών στην ηλικία των 7-8 (58%), ένα μικρότερο πλήθος μαθητών ξεκινάει στην ηλικία των 6-7 (24%), ενώ οι υπόλοιποι ξεκίνησαν την εκμάθηση στην ηλικία 8-9 (17%). Τα δεδομένα αυτά αναμένεται να είναι αυξημένα για την πρώτη ηλικιακή ομάδα σύμφωνα με τις πληροφορίες που αναφέρθηκαν στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας μας.

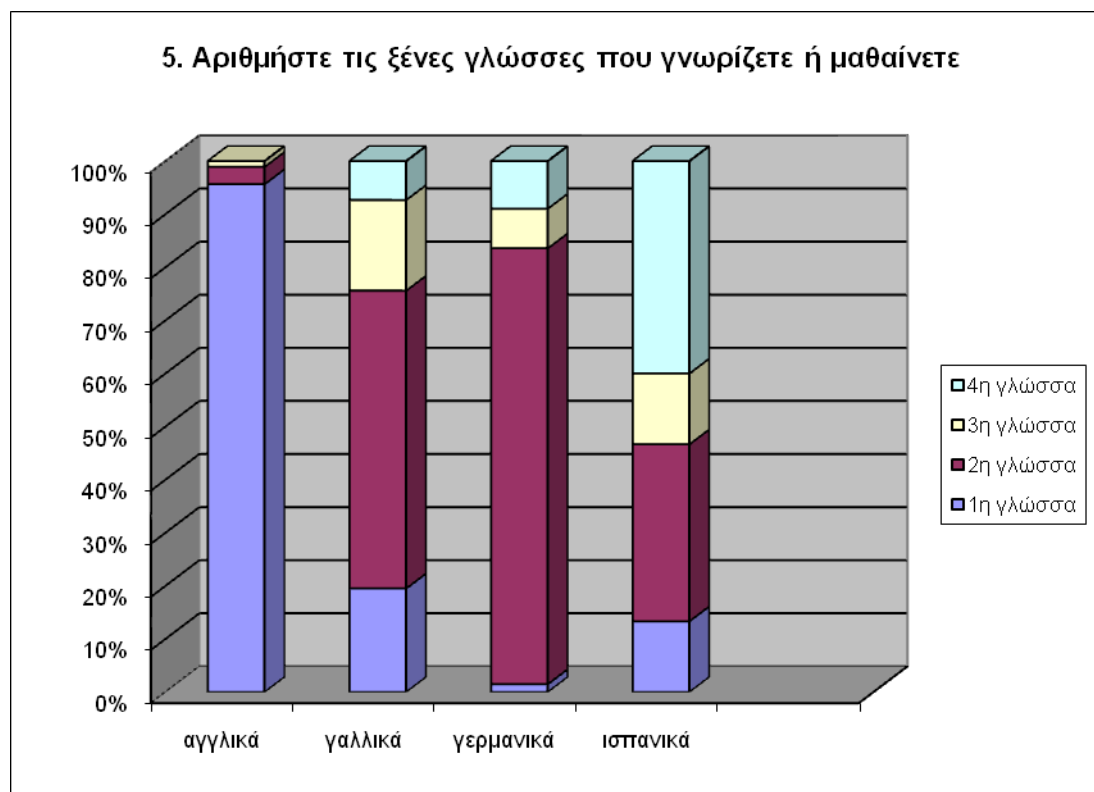
Κάτι που μας κίνησε το ενδιαφέρον ήταν το ότι το 49% των μαθητών μαθαίνουν ξένες γλώσσες για μια καλύτερη επαγγελματική αποκατάσταση, συνεπώς οι μαθητές έχουν γνώση της αξίας της γλωσσομάθειας για το μέλλον τους. Ένα εξίσου σημαντικό ποσοστό (22%) μαθαίνει ξένες γλώσσες για τυχόν σπουδές στο εξωτερικό, γεγονός που επίσης πιστοποιεί το πόσο οι Έλληνες μαθητές και οι γονείς τους συνδέουν την εκμάθηση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών με την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Είναι λοιπόν χρηστικοί κυρίως οι λόγοι της γλωσσομάθειας, ενώ ακολουθεί ένα ποσοστό 17% και ένα πολύ μικρότερο 12% που μαθαίνει ξένες γλώσσες για επικοινωνία σε ταξίδια και για προσωπική ευχαρίστηση αντίστοιχα.

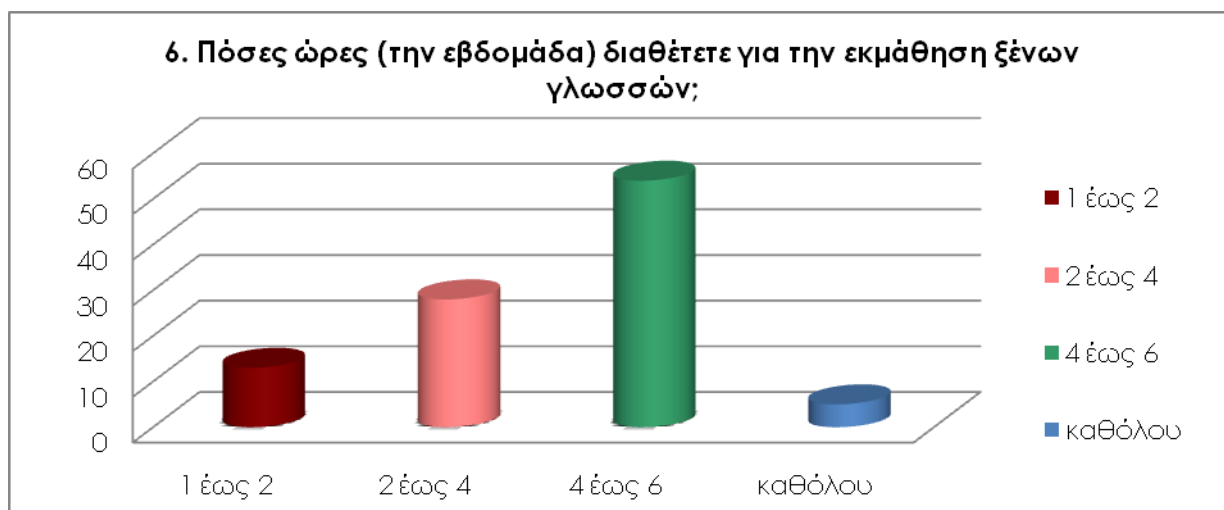
Όσον αφορά την 3η ερώτηση, σύμφωνα με την οποία ρωτήσαμε τους μαθητές αν θεωρούν δύσκολη την εκμάθηση ξένων γλωσσών, το 64% απάντησε 'αρκετά', το 29% απάντησε 'καθόλου', ενώ ένα μικρό ποσοστό 12% απάντησε 'πολύ'. Αυτό μας παρακινεί να συμπεράνουμε ότι οι Έλληνες μαθητές έχουν επιτυχία στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών.

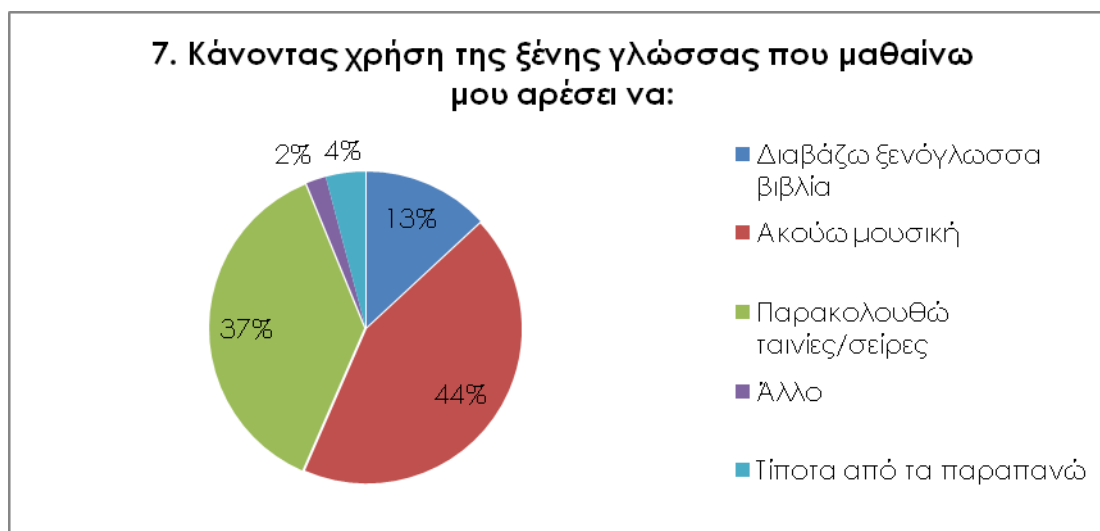
Επίσης, το 60% των μαθητών θεωρεί ότι η γλωσσομάθεια έχει συμβάλει στην γνωριμία τους με άλλους πολιτισμούς 'αρκετά', ενώ το 31% 'πολύ'. Είναι επομένως φανερό η σύνδεση κάθε γλώσσας με τους τρόπο σκέψης, την ψυχοσύνθεση και την πολιτισμική έκφραση κάθε λαού, όπως προαναφέρθηκε στην εργασία μας και αυτό είναι αντιληπτό από την πλειοψηφία των μαθητών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα αποτελέσματα σχετικά με τον αριθμό αλλά και την σειρά εκμάθησης των διαφόρων ξένων γλωσσών, ενδεικτικά το 86% μαθαίνει ως 1^η γλώσσα τα αγγλικά, περίπου το 80% μαθαίνει ως 2^η γλώσσα τα γερμανικά, το 20% μαθαίνει ως 3^η γλώσσα τα γαλλικά ενώ το 45% ως 4^η γλώσσα τα ισπανικά.

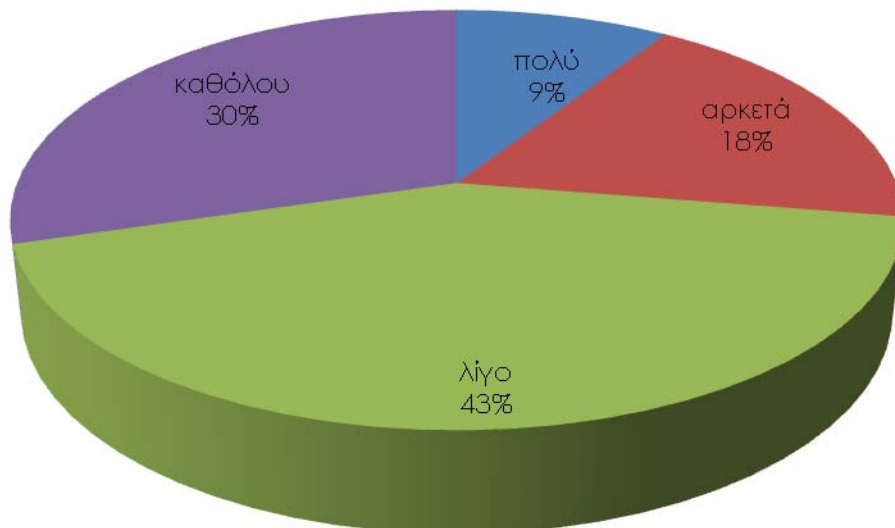

Η συντριπτική πλειοψηφία, το 64%, των μαθητών διαθέτει 4-6 ώρες για την εκμάθηση ξένων γλωσσών εβδομαδιαία. Ένα αξιοσημείωτο ποσοστό των μαθητών (28%) διαθέτει 2-4 ώρες. Είναι επομένως αντιληπτό πόσο ανεπαρκές θεωρείται το σύνολο των ωρών διδασκαλίας των ξένων γλωσσών εντός του σχολείου.

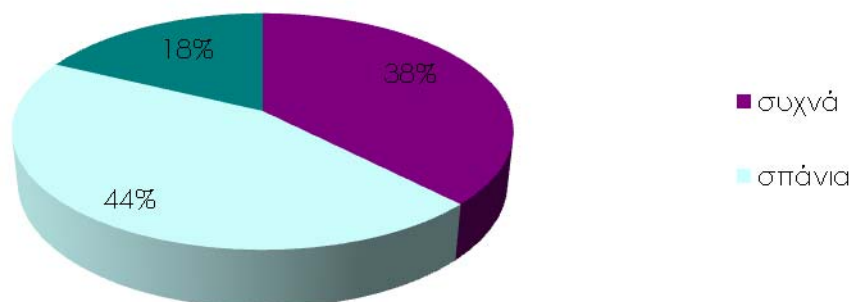
Το 44% των μαθητών χρησιμοποιεί την ξένη γλώσσα που μαθαίνει για να ακούει μουσική ενώ το 37% για την παρακολούθηση ταινιών. Είναι οι κυριότεροι λόγοι λοιπόν ψυχαγωγίας αυτοί οι δύο, ενώ το 4% των ερωτηθέντων μαθητών δεν χρησιμοποιεί καθόλου την ξένη γλώσσα για προσωπική ευχαρίστηση.

8. Πιστεύετε ότι οι διδακτικές ώρες ενασχόλησης με την ξένη γλώσσα στα σχολεία είναι επαρκείς για την καλύτερη χρήση της;

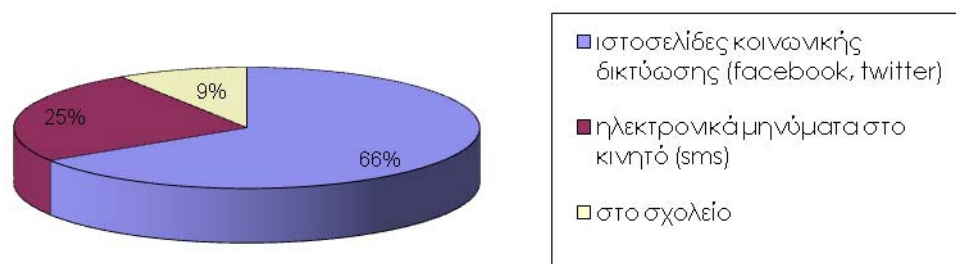
Κάτι αναμενόμενο για εμάς ήταν ότι το 43% πιστεύει ότι οι διδακτικές ώρες ενασχόλησης με την ξένη γλώσσα στο πλαίσιο του σχολείου είναι λίγες. Αξιοσημείωτο είναι και το ποσοστό (περίπου 30%) που θεωρεί τελείως ανεπαρκείς τις διδακτικές ώρες εντός του σχολικού ωραρίου. Αναδεικνύεται επομένως ένα κρίσιμο ζήτημα σε σχέση με την επάρκεια και τον προγραμματισμό της διδασκαλίας εντός του σχολικού ωραρίου για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων στην ξένη γλώσσα.

9α. Χρησιμοποιείτε εκφράσεις "Greeklish" στην καθημερινότητά σας;

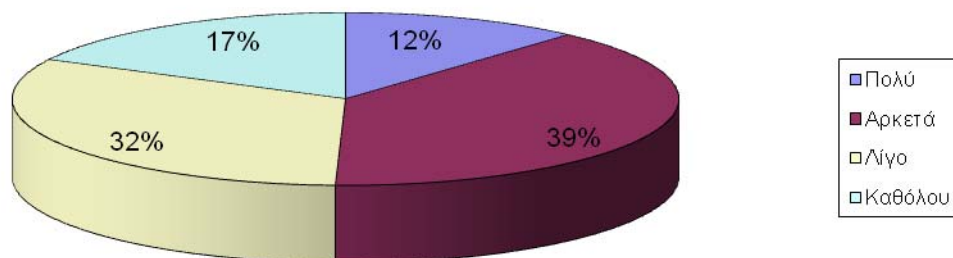
Ένα ακόμη ζήτημα είναι οι εκφράσεις 'Greeklish' τις οποίες περίπου το 45% χρησιμοποιεί 'σπάνια', ενώ 'συχνά' απαντήθηκε από το 38%. Το υπόλοιπο 18% των μαθητών δεν θεωρεί τον εαυτό του χρήστη των 'Greeklish'. Το 38% των μαθητών, που απάντησε 'συχνά', κλήθηκε να απαντήσει πού χρησιμοποιεί αυτές τις εκφράσεις. Είναι σημαντικό το ποσοστό των μαθητών που χρησιμοποιεί τα 'Greeklish', γι' αυτό και θεωρήσαμε σημαντικό να μάθουμε πού χρησιμοποιούνται περισσότερο.

**9.β) Αν απαντήσατε 'ΣΥΧΝΑ' στην ερώτηση 9.α, απαντήστε
που τις χρησιμοποιείτε περισσότερο.**

Το 66% τις χρησιμοποιεί σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (facebook, tweeter). Το 25% τις χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά μηνύματα στο κινητό (sms). Τα αποτελέσματα αποδεικνύουν σαφώς ότι το διαδίκτυο έχει συμβάλει σημαντικά στη διάδοση των 'Greeklish'. Η ολοένα αυξανόμενη χρήση εξάλλου της κινητής τηλεφωνίας από τους μαθητές και η συνήθεια τους να διαλέγονται μέσω γραπτών μηνυμάτων, όσο το δυνατόν ταχύτερα, ευνόησε την ανάπτυξη πολλών εκφράσεων 'Greeklish'.

**10. Πιστεύετε πως η εκμάθηση ξένων γλωσσών
επηρεάζει την ορθή χρήση της μητρικής σας γλώσσας;**

Τέλος, σχεδόν το 40% των μαθητών απάντησε πως οι ξένες γλώσσες επηρεάζουν την ορθή χρήση της μητρικής μας γλώσσας αρκετά. Ένα εξίσου σημαντικό ποσοστό όμως, το 32%, θεωρεί ότι επηρεάζεται λίγο. Είναι ίσως παρήγορο ότι οι έφηβοι της χώρας μας κατανοούν τους κινδύνους για την γλώσσα μας που προκύπτουν από τη γλωσσομάθεια. Αυτό ελπίζουμε να μην τους εφησυχάσει έτσι ώστε ο γλωσσικός μας πλούτος να παραμείνει ανέπαφος από τυχόν αλλοιώσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- Έκφραση-έκθεση, Τεύχος Α', Μ. Τριανταφυλλίδης, 'Οι ξένες γλώσσες και η αγωγή, Άπαντα, Θεσσ., 1965, σελ. 409-411
- Έκφραση-έκθεση, Τεύχος Α', Χ.Λ.Τσολάκης, ομιλία η οποία εκφωνήθηκε στο 17^ο Βορειοελλαδικό Ιατρικό Συνέδριο της Ιατρικής Εταιρίας Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2003 (διασκευή)
- Κ. Παλαμάς « Άπαντα» Τόμος 16^{ος}
- 'Κοινός νους', Γ' Λυκείου, Εκδόσεις Ελληνεκδοτική
- 'Δομή' Εγκυκλοπαίδεια
- Δημήτρης Β. Λούλος , Έκφραση-Έκθεση Ά Λυκείου, Εκδόσεις Ζήτη
- Τάνια Ταλαμάγκα, Εκθέσεις, ανάπτυξη θεμάτων, Εκδόσεις Έννοια
- [Γεώργιος Μπαμπινιώτης](http://www.babiniotis.gr) - <http://www.babiniotis.gr>
- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Η ξενόγλωσση εκπαίδευση στην Ελλάδα - <http://rcel.enl.uoa.gr>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή - <http://ec.europa.eu>
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Βιβλιοθήκη, Ψηφιακό Υλικό - <http://www.iep.edu.gr/library/index.php/2012-09-19-21-42-36>